

צעיר השרים

במשלה, שר

העבודה והרווחה

משה קצב בן

ה־39, מגדיר את

עצמו כביצועיסט,

מודה שהוא נץ

והוא מרוצה

מאוד מהתדמית

של עצמו:

משה קצב עשה זאת. אין ספק שזו אחת התקופות המאושרות בחייו. לפני כמה שבועות, סמוך להחלטתו הגדולה של יצחק שמיר בדבר מעמדיו לכהונות שרים בממשלה, ישבנו יחד בכנסת וניסנו להמר קצב היה קופצני, מתוח, שלא כמינהגו: לא שפע חיוכים ונימוסים, וניסה לפרש כל אות או רמז בנוגע לעתידו. אז הסביר את החלטתו להתמודד בכך שהגיע הרגע: כיצד רצים? "הלכתי לשיחה עם שמיר", תיאר בהומור עצמי, ללא כל נסיון לייפות את המציאות. "השיחה התנהלה מסביב: מעגלים, מעגלים... לשנייה היה ברור על מה מדובר. שמיר אמר — שמעתי. לא. אין לי מושג מה תהיה החלטתו".

לאיזה משרד קיווה קצב להגיע? בניגוד למועמדים אחרים, קצב היה מציאותי לחלוטין: "מה כבר נשאר בממשלה כזו רחבה? כל משרד שהוא להיות שר, נו..." אמר במבוכה. למיטב זיכרוני, היה לו ברור שמדובר במישור ההעבודה והרווחה, ובכן, הוא הגיע לשם.

בלישכה הצנועה של שר-העבודה והרווחה קיבל קצב את פניו יחד עם עוזרו, דויד מנע, וברכה, מוזכרתו השלישית, שעברה מלישכת סגן-שר השיכון והבנייה, מהווה עדיין נטע זר במקום שנחשב כמיבצרה של תמ"כ שלוש השנים האחרונות.

לא ליצטוט מבעים מקורביו של קצב זעזוע ממה שמצאו במישר. הוא מדע לבעייתיות של המישר שנטל על עצמו, ונחוש בדעתו להצליח. יחד עימנו ניסה לנסח מה פירוש הצלחה במישר-העבודה והרווחה — "אמינות" זו המילה הראשונה שנזקקת. אחר כך בא פירוטית של יעדים.

הוא מדע גם לתדמית הסינדרלה שרבוקה בו. לא, הוא כלל וכלל אינו שבע-רצון ממנה. היא קלילה מדי כהשוואה למאמצים שהשקיע כדי להגיע לאן שהגיע. "לא כדלילה" הוא מרגיש. אולי מרר (הוא בן 39), אבל כהחלט לא בקלות.

גם מהתדמית של "לדר-טוב-קרייט" מלאכי הוא מנסה להיפטר. חברים בחרות דחקו בו: "תשאלי אותו מה דעתו על מה שמתרחש כרגע בחרות — התבטאויותיהם של יורם ארידור, אריאל שרון, דויד מגן ועוד — נראה איך הוא יוצא מזה בשלום..." גיחכו בערמוניות. והוא יצא מזה לא רק בשלום, אלא גם בכבוד, באמירות נוסה: "אני חרד, מודאג..."

ערמוניות זו, והכשרון הדיפלומטי להתפתל בלי סוף, לא כלייך מסתדרים עם הנאיביות שגרמה לו לייצר תרגיל לים ביחסי-זיכור נוסח "יוס-העבודה

לדוגמה, שהתחייב לו פעם בחורש. קשה ליישב את הסתירה. כמה שמקל פים את העטיפות של קצב כזו אחר זו, עדיין נתקלים בעטיפה.

תחביבים כמעט ואין לו. זמן פנוי — אינו הוא אישי-ביצוע: מתקופת לימודיו באוניברסיטה, שבמהלכה רץ לראשות עיריית קרית-מלאכי, ועד כיבושו האחרון — כסא-כממשלת האחרות הלאומית.

● מיבורקים

ליצחק שמיר

מה דעתו על מה שקרה במיפ-לגתו, חרות, בעיקבות פירסום שמות השרים המיועדים לממשלת האחרות הלאומית?

"אני לא משתייך ולא השתייכתי מעולם לאף מחנה". הוא לוקח נשימה ארוכה. "זה ספיחים של ההתפתחויות מאז שנחם בגין התפטר". את השם בגין הוא מבטא בהערצה. התמונה היחידה המפארת את לישכתו החדשה היא תצלום גדול שלו עצמו כשהוא זוכה בחיבוק הבגיני הידוע.

ספיחים מהתפטרותו של בגין? הם לא יצאו קצת מאוחר לאור?

"הוועדים שיצרה הליכתו של בגין היו מתחת לפני השטח. מרוע? בגלל הבחירות".

"המעורבות שלך בסערה לא מפי-ריעה לך?"

"לא. מכיוון שכעצם הסערה לא פרצה בגללי. על בחירתי לא עירער איש בקול רם. כקשר לצורת הבחירה: אני הייתי בעד התמודדות במרכז. היתה ישיבת-מוכרות, בראשותו של יורם ארידור, שקיימה דיון על אופן בחירת השרים. המזכירות ויורם תמכו בהסמכת שמיר להבאת המועמדים לפני המרכז. אני כיבדתי את החלטת המרכז. אני מבין שיוזם טוען שנאמר לו לפניי שהוא מועמד, ואני גם מאמין לו. אה..." כאן הוא נתקע.

איך הוא מציע לפתור את המצב שנוצר בבחירות?

"איך לפתור? (פאוזא). הנהגה קולקטיבית בראשותו של שמיר. מה זאת אומרת? שמיר כראש הצוות המוביל. מה הרכב הצוות המוביל? (בחינוך) על זה אני מעדיף שלא נדבר..."

כשהתלבטת אם להגיש את מוע-מדותך למישרת שר, התבטאת שאתה מאוד רוצה במישרת. אמרת שאתה חש שהגיע הרגע — למה התכוונת בדיוק?"

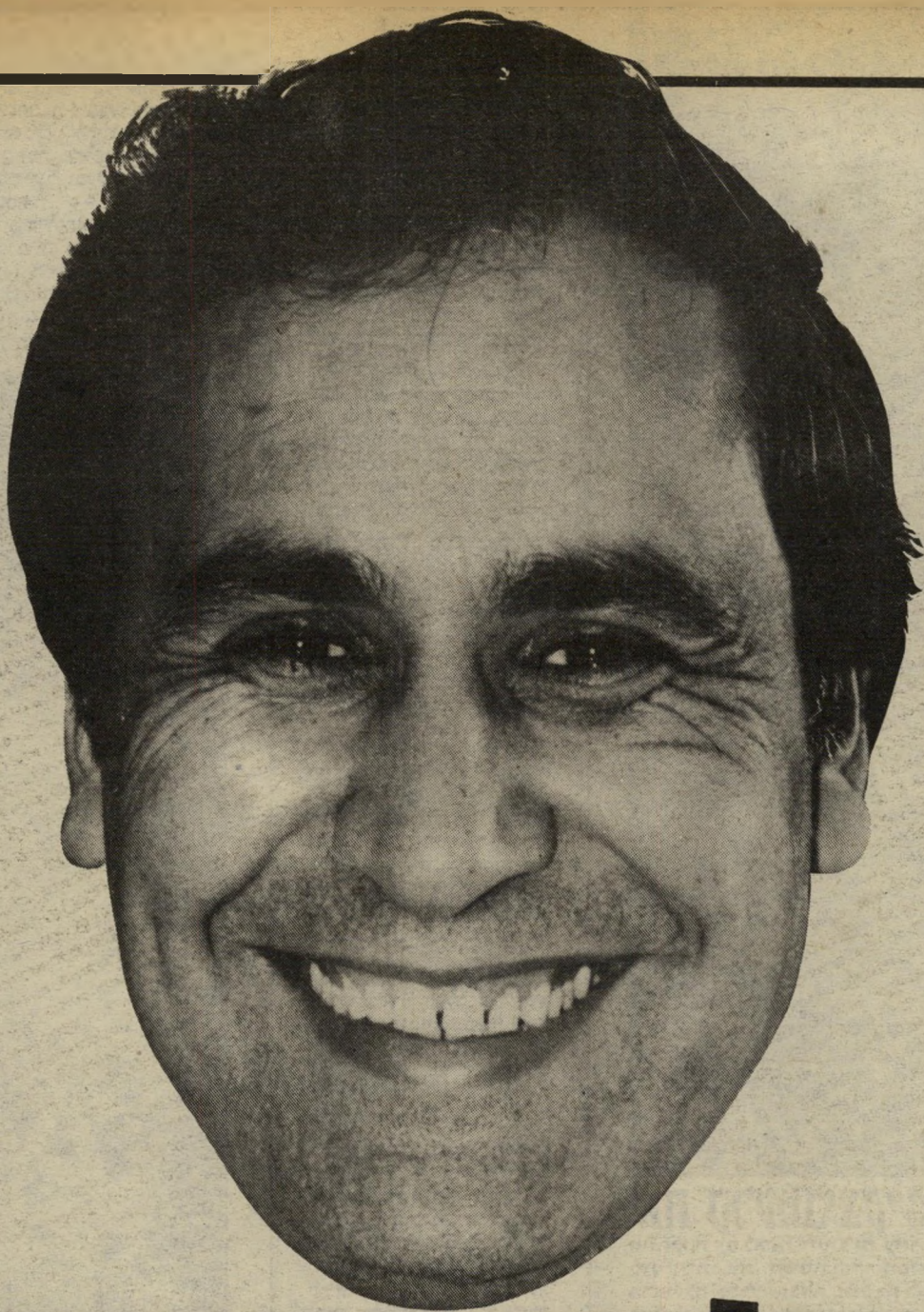
"זו שאלה מאוד לא הוגנת. אני עלול להצטייר כטיפוס שאפתני, צעיר, בלתי-אחראי וחסר-מעצורים. הרגשתי שאני בשל לכל, אחרי התפקידים שביצעתי (ראשות-מועצה, סגנות-שר) ומה שלא פחות חשוב — שהמרכז רוצה אותי: את יורעת, שמיר סיפר לי אחר כך שהוא קיבל כלייך הרכה מיברקים בענייני. מה היה תוכנם? רצו שאהיה שר... (מצטחק) שמיר הציע לי להיות יושב-ראש הכנסת. לא רציתי: הערפתי להיות בתחום הביצועי. מאז שנכנסתי לפוליטיקה הייתי ביצועיסט: ב-1977, כשנכנסתי לכנסת, הייתי הח"כ היחיד שהיה גם ראש-מועצה".

השגת את אשר רצית. מציגים אותך כסינדרלה של הפוליטיקה הישראלית — מה דעתך?"

"אני לא מסכים! (ניכר בו שהפך בנקודה זו רבות, והוא שולף נוסח מהמוכן) מה זה סינדרלה? זה כאילו שקיבלתי את הכל על מגש של כסף. כאילו שאיו ועדת-מינויים קבעה את מיקומי וקצב התקדמותי. התמודדתי לאורך כל הדרך, עד שבאה ההצלה הקלה..."

אריאל שרון אמר, מיד אחרי היוודע שמות השרים שבהם בחר שמיר, שרק בחרות יכול היה לקרות שייבחר שר כה צעיר. האם אין זה מפריע לו שמנפנים בו ככדגל?

"לא מפריע לי שאריק מפרגן לי. אני שמח בכל מי ששמח בשימחתי, תהא הסיבה אשר תהא. ועובדה (על העובדה הזו הוא חוזר מיספר פעמים בהדגשה) שעל בחירתי לא

יליד טוב

קריית-מלאכי

נשיקה לקצב. לרגל בחירתו. במרכז חרות. אולי אין הרבה בחורים אשכנזים שעבדו קשה?